

Iwona Binkowska - Antoszczyk, nauczyciel fizyki, techniki, EDB, ZPT

Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Łękińsku

Przedmiotowe zasady oceniania z zajęć praktyczno-technicznych rok szkolny 2026/2027

Postanowienia ogólne

Na podstawie Statutu Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Łękińsku ustala się następujące Przedmiotowe Zasady Oceniania w zakresie zajęć praktyczno-technicznych (ZPT), które spełniają następujące warunki:

- a) jasno określają wymagania,
- b) znane są rodzicom i uczniom,
- c) zakładają systematyczne ocenianie w różnorodnych formach,
- d) każdy stopień jest jawny i jest uzasadniany przez nauczyciela,
- e) ocenianie jest systematyczne i sprawiedliwe,
- f) w klasie 4 szkoły podstawowej ocenianie wyraża się przy pomocy stopni szkolnych.

Przedmiotowe Zasady Oceniania z techniki oparte są na zapisach w Statucie Szkoły i są jego rozwinięciem w zakresie wybranych zagadnień. Dotyczą one głównie wymagań edukacyjnych oraz kontroli i oceny osiągnięć edukacyjnych wynikających z realizowanego programu.

Ocenianie ucznia

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania, uwzględniających tę podstawę oraz formułowaniu ocen.
2. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien się dalej uczyć.

Zasady oceniania

- Uczniowie zostają poinformowani o zasadach przedmiotowych zasad oceniania z ZPT na początku roku szkolnego (pierwsza lekcja organizacyjna), a po ewentualnych aktualizacjach natychmiast po ich wprowadzeniu.
- Wymagania programowe do każdej lekcji nauczyciel podaje w formie ustnej.
- Ocenianie wiedzy i umiejętności ucznia dokonywane jest systematycznie, rzetelnie i sprawiedliwie, w różnych formach, w warunkach zapewniających obiektywność oceny.

- Nauczyciel oceniając ucznia uwzględnia zalecenia publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, dostosowując wymagania edukacyjne wynikające z realizowanego programu nauczania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym.
- Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).
- Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę. Uzasadnienie w formie pisemnej następuje na podstawie pisemnego wniosku złożonego w sekretariacie szkoły.
- Nie ocenia się ucznia w sytuacjach losowych.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych, narzędzia i zasady.

Ocenianiu podlegają:

Wypowiedzi ustne:

- przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z dwóch ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych - całego działu,
- oceny z odpowiedzi ustnych będą wpisywane do zeszytu przedmiotowego,
- krótkie odpowiedzi ustne będą nagradzane jako aktywność na lekcji („+”),
- uczeń może być nagrodzony stopniem bardzo dobrym wykazując szczególną aktywność podczas zajęć lekcyjnych,
- ocenie podlega również prezentacja na forum klasy pracy własnej (np. prezentacja multimedialna) lub efektów całej grupy,
- ocenie podlega prowadzenie przez ucznia fragmentów zajęć (jednostki lekcyjnej),
- podczas wypowiedzi ustnej uczeń powinien wykazać się nie tylko wiedzą merytoryczną, ale również terminologią techniczną.

Prace pisemne:

- w ciągu półrocza przewidywane są całogodzinne sprawdziany pisemne po zakończeniu działu, które nauczyciel zapowiada z 7 – dniowym wyprzedzeniem podając zakres wymagań edukacyjnych oraz robiąc odpowiednią adnotację w dzienniku lekcyjnym,
- termin sprawdzianu pisemnego może być zmieniony w uzasadnionych przypadkach,

ponowny termin ustala się z uczniami bez zachowania 7 – dniowego wyprzedzenia,

- sprawdzian pisemny poprzedzony jest lekcją powtórzeniową,
- uczeń nieobecny na sprawdzianie pisemnym zobowiązany jest w ciągu 14 dni od powrotu do szkoły do jego zaliczenia na zasadach ustalonych przez nauczyciela,
- jeżeli uczeń otrzyma stopień niedostateczny z pracy pisemnej (sprawdzian pisemny, kartkówka) ma możliwość poprawić go w ciągu 14 dni od oddania sprawdzonych przez nauczyciela prac – poprawa odbywa się poza zajęciami lekcyjnymi zgodnie z zasadami ustalonymi z nauczycielem prowadzącym zajęcia edukacyjne,
- stopień otrzymany za poprawiony sprawdzian pisemny, kartkówkę jest kolejnym w dzienniku lekcyjnym,
- w przypadku ucznia o obniżonych możliwościach intelektualnych i niższych niż przeciętne możliwościach poznawczych – poprawa odbywa się tyle razy, ile potrzeba uczniowi do osiągnięcia sukcesu dydaktycznego,
- czas sprawdzania prac pisemnych przez nauczyciela wynosi: sprawdziany pisemne – 14 dni, kartkówka – 7 dni,
- stopnie z prac pisemnych wpisywane są kolorem czerwonym do dziennika lekcyjnego,
- uczeń ma prawo wglądu do pracy sprawdzającej i zapoznania się z błędami,
- kartkówka to sprawdzian pisemny trwający max 15 minut i obejmuje treści z 3 ostatnich tematów lekcji,
- sprawdzone i ocenione prace pisemne oraz inną dokumentację dotyczącą oceniania, rodzice otrzymują do wglądu na ich życzenie, w szczególności podczas zebrań rodziców lub indywidualnych konsultacji,
- jeśli praca pisemna zawiera tylko odpowiedzi ucznia, należy do niej dołączyć zestaw pytań (zadań),
- udostępnienia pracy pisemnej dokonuje nauczyciel, który tę pracę oceniał, a jeśli jest to niemożliwe - wychowawca klasy lub dyrektor szkoły,
- pisemne prace uczniów są przechowywane przez nauczycieli prowadzących zajęcia edukacyjne do końca danego roku szkolnego,
- prace pisemne oceniane są według następującej skali punktowej:

0% - 32% - stopień niedostateczny

33% - 50% - stopień dopuszczający

51% - 70% - stopień dostateczny

71% - 85% - stopień dobry

86% - 97% - stopień bardzo dobry

Przygotowanie ucznia do zajęć:

- uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy oraz posiadać na lekcji podręcznik;
- uczeń na lekcji materiały niezbędne do wykonywania prac technicznych;
- uczeń może uzyskać stopień za opracowanie ciekawych materiałów dotyczących zajęć, przygotowanie referatów, plakatów, plansz, rysunków itp.;
- każdą pracę techniczną wykonuje samodzielnie;
- na początku lekcji uczeń ma prawo zgłosić brak przygotowania do lekcji (nieprzygotowanie się do lekcji, za brak zeszytu przedmiotowego, przyborów; zgłaszając nieprzygotowanie uczeń otrzymuje „-”,
- uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania na lekcjach, na których przeprowadzane są pisemne (zapowiedziane wcześniej) sprawdziany wiedzy, np.: sprawdziany pisemne, kartkówki oraz na lekcjach powtórzeniowych,
- uczeń otrzymuje „-” również w wypadku nieudzielenia na lekcji krótkiej odpowiedzi ustnej lub pisemnej, za niewykonanie polecenia nauczyciela, za brak zaangażowania w pracę grupy,
- uczeń może otrzymać na lekcji „+” za udzielenie krótkich poprawnych wypowiedzi ustnych lub prac pisemnych, za przygotowanie dodatkowych informacji, gromadzenie i wykonywanie drobnych pomocy dydaktycznych, za różne formy aktywności w czasie zajęć, wykonanie gazetki tematycznej, aktywną pracę w grupie, formułowanie wniosków, wypowiedzi prezentujące własne zainteresowania, przeczytaną literaturę – w odniesieniu do tematyki danej lekcji,
- „+” i „-” są odnotowywane przez nauczyciela poza dziennikiem lekcyjnym. Po zgromadzeniu czterech plusów lub czterech minusów nauczyciel wpisuje je do dziennika lekcyjnego w postaci stopni (stopień bardzo dobry – 4 plusy, stopień niedostateczny – 4 minusy),
- plusy i minusy, z których nie wystawiono stopni, nie będą liczone przez nauczyciela w następnym półroczu.

Prowadzenie i ocena zeszytu przedmiotowego:

1. Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy.
2. Zeszyt przedmiotowy sprawdzany jest pod względem kompletności notatek, ich poprawności merytorycznej oraz estetyki.
3. Uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek w zeszycie przedmiotowym za czas swojej

nieobecności w terminie ustalonym z nauczycielem.

Kryteria ocen z ZPT

Stopień celujący

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- pracuje systematycznie;
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią techniczną;
- wykonuje wszystkie zadania i prace techniczne samodzielnie, a także starannie i poprawnie pod względem merytorycznym;
- śledzi najnowsze osiągnięcia nauki i techniki;
- podczas wykonywania zadań praktycznych przestrzega zasad BHP;
- bezpiecznie posługuje się narzędziami i dba o właściwą organizację miejsca pracy;
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową i program nauczania oraz wymagania programowe przedmiotu;
- samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania i uzdolnienia, potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji;
- bierze udział w konkursach przedmiotowych

Stopień bardzo dobry

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- w pełni opanował wiedzę i umiejętności przewidziane w podstawie programowej i realizowanych programie nauczania;
- wykonuje prace zgodne z tematem, prezentuje wzorcowe cechy i postawy podczas zajęć, potrafi współpracować w grupie;
- systematycznie i aktywnie pracuje na lekcji
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania, posługując się nabytymi umiejętnościami
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych
- wypowiedzi ucznia są samodzielne, wyczerpujące pod względem merytorycznym, poprawne rzeczowo i językowo, posługując się poprawną terminologią techniczną

- bierze udział w pozaszkolnych formach aktywności związanych z przedmiotem (konkursy, akcje)

Stopień dobry

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- w czasie wykonywania prac technicznych właściwie dobiera narzędzia i utrzymuje porządek na swoim stanowisku pracy;
- podczas pracy na lekcjach korzysta z niewielkiej pomocy nauczyciela lub koleżanek i kolegów;
- pracuje systematycznie i jest aktywny na lekcjach
- stosuje podstawowe pojęcia i prawa ujmowane za pomocą terminologii właściwej dla danej dziedziny wiedzy, wypowiada się klarownie w stopniu zadowalającym

Stopień dostateczny

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- opanował zakres materiału programowego ograniczony do treści podstawowych, rozumie tylko najważniejsze związki i powiązania logiczne pomiędzy treściami
- posiada wiadomości i umiejętności na poziomie rokującym możliwość opanowania dalszych treści kształcenia
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji
- stosuje wiedzę w typowych sytuacjach

Stopień dopuszczający

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia;
- rozwiązuje typowe problemy o minimalnym stopniu trudności, przy wyraźnej pomocy nauczyciela;
- nie zawsze pracuje systematycznie;
- odpowiedzi ucznia są fragmentaryczne, popełnia błędy rzeczowe;
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii technicznej;

- systematycznie korzysta z pomocy nauczyciela i specjalistów zatrudnionych w szkole;

Stopień niedostateczny

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy
- nie podejmuje próby wykonania zadań o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela;
- pomimo działań wspomagających i zapobiegawczych ze strony nauczyciela nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej (nie wykorzystał szans uzupełnienia wiedzy i umiejętności);
- popełnia błędy rzeczowe
- nie potrafi posługiwać się narzędziami w pracowni technicznej;
- przeważnie jest nieprzygotowany do zajęć, lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z ZPT.

1. Uczeń i jego rodzice mogą wystąpić do dyrektora z wnioskiem o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny zachowania, najpóźniej na cztery dni przed klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej.
2. Uczniowi przysługuje prawo ubiegania się o wyższą niż przewidywana (maksimum o jeden stopień) ocenę roczną z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, jeżeli w drugim okresie roku szkolnego uczeń przystąpił do wszystkich prac klasowych oraz wykorzystał możliwość ich dodatkowego uzupełnienia lub poprawy.
3. Ustalenie oceny wyższej niż przewidywana następuje w formie sprawdzianu.
4. Sprawdzian obejmuje wiadomości i umiejętności zgodne z wymaganiami na daną ocenę, o którą ubiega się uczeń, określonymi w wymaganiach edukacyjnych opracowanych przez nauczyciela tego przedmiotu i podanych uczniom w trybie określonym w Statucie.
5. Sprawdzian przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej, a w przypadku sprawdzianu z informatyki, muzyki, plastyki, techniki lub wychowania fizycznego, w formie pisemnej i zadań praktycznych.
6. Sprawdzian przeprowadza trzyosobowa komisja powołana przez dyrektora, w skład której wchodzi wicedyrektor lub wyznaczony nauczyciel jako przewodniczący, nauczyciel

przedmiotu lub przedmiotu pokrewnego, z którego uczeń ubiega się o zmianę oceny oraz wychowawca.

7. Z pracy komisji sporządza się protokół zawierający informacje dotyczące:

- składu komisji;
- daty przeprowadzenia sprawdzianu;
- treści zadań pisemnych, ustnych i praktycznych jakie były przedmiotem sprawdzianu;
- informację o wynikach sprawdzianu w tym zwięzłą informację o udzielonych odpowiedziach, a w przypadku zadań praktycznych informację o przebiegu i wynikach tego sprawdzianu;
- decyzję komisji w sprawie wniosku o podwyższenie oceny.

8. Do protokołu załącza się pisemne prace ucznia.

9. Ustalona przez komisję ocena nie może być niższa od ustalonej rocznej oceny klasyfikacyjnej i jest ostateczna.

Indywidualizacja pracy i oceniania na lekcjach ZPT

Praca z uczniem i ocenianie są odpowiednie do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

Indywidualizacja pracy z uczniem na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach polega na:

- dostosowywaniu tempa pracy do możliwości percepcyjnych ucznia,
- dostosowaniu poziomu wymagań edukacyjnych do możliwości percepcyjnych, intelektualnych i technicznych ucznia,
- przyjęciu adekwatnych metod nauczania i sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia,
- umożliwianiu uczniowi z niepełnosprawnością korzystania ze specjalistycznego wyposażenia i środków dydaktycznych,
- realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu lub opinii (w przypadku ucznia posiadającego orzeczenie lub opinię).

Dostosowanie przedmiotowych zasad oceniania (PZO) i wymagań edukacyjnych na lekcjach ZPT dla uczniów będących pod opieką PPP

Praca z uczniami posiadającymi orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego:

- dostosowanie zadań do potrzeb, możliwości, tempa i aktualnego poziomu wiedzy i umiejętności ucznia,
- stosowanie metody stopniowania trudności,
- opieranie się na materiale konkretno – obrazowym,
- unikanie pojęć zbyt abstrakcyjnych,
- stosowanie różnorodnych pomocy dydaktycznych,
- wielokrotne powtarzanie i utrwalanie nabytej wiedzy i umiejętności,
- sprawdzanie stopnia rozumienia poleceń, wyjaśnianie, analizowanie treści,
- przekazywanie krótkich i precyzyjnych komunikatów słownych,
- ukierunkowanie toku myślenia, naprowadzanie na prawidłową odpowiedź, zachęcanie do wypowiedzi,
- ograniczenie ilości i obszerności materiału do opanowania,
- stworzenie życzliwej i spokojnej atmosfery oraz klimatu do aktywności intelektualnej,
- dostrzeganie i chwalenie nawet drobnych osiągnięć w nauce, wysiłku włożonego w wykonanie zadania,
- eliminowanie, jak największej ilości bodźców rozpraszających uwagę ucznia,
- korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń oraz przy zapisywaniu odpowiedzi,
- stała współpraca z rodzicami ucznia.

Praca z uczniami posiadającymi opinię ze względu na obniżoną sprawność intelektualną oraz braki w wiadomościach i umiejętnościach szkolnych:

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
- pozostawianie więcej czasu na utrwalenie materiału,
- podawanie poleceń w prostszej formie,
- unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć,
- częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu,
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych,
- wolniejsze tempo pracy,
- szerokie stosowanie zasady pogłębienia,
- odrębne instruowanie, podchodzenie do ucznia i sprawdzanie, czy zrozumiał polecenie i wie, co ma wykonać na lekcji,

- pozostawianie większej ilości czasu na przygotowanie się z danego materiału (dzielenie go na małe części, wyznaczanie czasu na jego zapamiętanie i odpytywanie).
- zadawanie do wykonania w domu, małych partii materiału o dość niskim progu trudności,
- kontrolowanie sposobu wykonywania zadań w trakcie lekcji,
- wydawanie krótkich poleceń i krótkich komunikatów nakierowujących uwagę,
- dostrzeganie i chwalenie nawet drobnych osiągnięć w nauce, wysiłku włożonego w wykonanie zadania,
- zaznaczanie w podręczniku informacji, których uczeń musi nauczyć się w domu,
- wydłużenie czasu pracy samodzielnej (kartkówki, sprawdziany, praca samodzielna na lekcji)
- budowanie adekwatnej samooceny.

Praca z uczniami posiadającymi opinię o specyficznych trudnościach w uczeniu się: dysgrafia i dysortografia:

- dostosowanie wymagań dotyczy formy sprawdzania wiedzy a nie treści;
- wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne np.: poproszenie ucznia, aby przeczytał część pracy, przepytanie ustne z danego zakresu materiału;
- akceptowanie pisma drukowanego;
- zamiana pracy pisemnej na wypowiedź ustną;
- zróżnicowanie formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, aby ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia;
- wydłużenie czasu na przeczytanie tekstu;
- wydłużenie czasu pracy w przypadku zadań wymagających szybkiej spostrzegawczości wzrokowej;
- bardziej liberalne ocenianie prac pisemnych pod względem ortograficznym i gramatycznym;
- zaznaczanie w zeszycie przedmiotowym kolorowym zakreślaczem trudnych wyrazów, pojęć, definicji;
- podkreślanie mocnych stron ucznia, docenianie osiągnięć, zaangażowania i wysiłku włożonego w wykonanie zadania.

Praca z uczniami posiadającymi opinię o specyficznych trudnościach w uczeniu się: dysleksja rozwojowa:

- ograniczenie czytania obszernych tekstów;

- ograniczenie odpytywania ucznia z głośnego czytania na forum klasy;
- unikanie wrywania do odpowiedzi;
- unikanie odpytywania ucznia przy tablicy;
- kontrolowanie stopnia zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń;
- zmniejszanie ilości zadań i poleceń do wykonania w przewidzianym dla całej klasy czasie lub wydłużenie czasu pracy;
- dopuszczenie możliwości pisanie drukiem ważnych informacji, terminów, pojęć;
- akceptowanie wklejania do zeszytu przedmiotowego ważnych materiałów (definicje) zamiast ich przepisywania;
- pisemne sprawdziany powinny zawierać zadania typu: test wyboru, niedokończonych zdań, tekst z lukami;
- różnicowanie form sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, aby ograniczać ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia;
- preferowanie odpowiedzi ustnych;
- częste sprawdzanie opanowania stopnia wiadomości;
- zwracanie szczególnej uwagi na precyzyjność pytań;
- w czasie odpowiedzi ustnych wspomagać i dawać więcej czasu na przypomnienie;
- stosowanie technik skojarzeniowych ułatwiających zapamiętywanie;
- utrzymywanie stałej uwagi i koncentracji na zadaniach;
- unikanie trudnych, abstrakcyjnych pojęć;
- wprowadzanie w nauczaniu metod aktywnych, używanie wielu pomocy dydaktycznych;
- w ocenie pracy ucznia wskazane jest uwzględnienie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego.

Punkty uzyskane ze sprawdzianu, testu, pracy klasowej, kartkówki, sprawdzianu kompetencji dla uczniów będących pod opieką PPP (obniżona sprawność intelektualna oraz braki w wiadomościach i umiejętnościach szkolnych: (przeliczone są na stopnie wg skali):

0% - 30% poprawnych odpowiedzi - stopień niedostateczny,
 31% - 45 % poprawnych odpowiedzi - stopień dopuszczający,
 46% - 70% poprawnych odpowiedzi - stopień dostateczny,
 71% - 85 % poprawnych odpowiedzi - stopień dobry,
 86% - 97 % poprawnych odpowiedzi - stopień bardzo dobry,
 98%-100% poprawnych odpowiedzi - stopień celujący.